

OSNOVNA ŠOLA JOŽETA KRAJCA RAKEK
ravnateljica ga. mag. Anita Knez
Partizanska cesta 28
1381 Rakek

Slovenska Bistrica, dne 18. 11. 2020

ZADEVA: **Snemanje izvajanja pouka na daljavo**

Spoštovani,

pooblaščenca oseba za varstvo podatkov (v nadaljevanju: DPO) je na zavod dne 11. 11. 2020 naslovila pisanje glede izvajanja pouka na daljavo in prisotnost pri videokonferencah ter udeležbah na roditeljskih sestankih, ki se prav tako izvajajo na daljavo, oboje povezano z nedovoljenim snemanjem z vidika varstva osebnih podatkov.

Na DPO ste dne 16. 11. 2020 naslovili predlog, da podamo stališče o tem, kdaj je z vidika varstva osebnih podatkov snemanje aktivnosti zavoda dovoljeno.

Uvodoma gre pojasniti, da je za vsako obdelavo osebnih podatkov potrebno imeti **ustrezno in zakonito pravno podlago**. Le – te so določene v členu 6(1) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) in so sledeče:

- privolitev (točka (a));
- sklenitev ali izvajanje pogodbe (točka (b));
- zakon (točka (c));
- zaščita življenjskih interesov posameznika (točka (d));
- izvajanje javne naloge (točka (e) v zvezi s četrtem odstavkom 9. člena ZVOP-1);
- zakoniti interesi upravljavca (točka (f)).

Poleg ustrezne in zakonite pravne podlage mora upravljavec osebnih podatkov posamezniku, na katerega se ti osebni podatki nanašajo, zagotoviti vse informacije, kot jih predvideva člen 13 Splošne uredbe o varstvu podatkov (*»Informacije, ki se zagotovijo, kadar se osebni podatki pridobijo od posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki«*).

Zakonodaja ne predvideva, da bi lahko zavod (šola), z namenom izvajanja svoje zakonske pristojnosti, torej izvajanje javnopravne naloge izobraževalne ustanove, neposredno izvajal snemanje pouka. Prav tako na

drugi strani zakon ne daje ustreznega upravičenja oz. pravne podlage učencu in/ali staršu oz. zakonitemu zastopniku, da izvajanje pouka posname.

Preden se zavod odloči za tovrstno obdelavo osebnih podatkov, mora biti ta korak skrbno premišljen in ne sme prekomerno posegati v zasebnost posameznika (torej učenca in/ali starša oz. zakonitega zastopnika, kakor tudi učitelja). Pri obdelavi osebnih podatkov naj vedno velja **načelo najmanjšega obsega obdelave osebnih podatkov**, kar pomeni, da se osebni podatki obdelujejo zgolj v obsegu in na način, kolikor je to **nujno potrebno za doseg cilja**. Obdelavo osebnih podatkov mora zavod predvideti tudi v svojih Evidencah dejavnosti obdelave zavoda kot upravljavca. Navedeno torej pomeni, da bi eventualno zavod lahko izvajal snemanje pouka na daljavo, pri čemer bi seveda moral predhodno pridobiti ustrezno pravno podlago, torej soglasje vsakega posameznika, soglasje pa mora vsebovati vse potrebne sestavine kot to predvideva Splošna uredba o varstvu podatkov. Z vidika **načela preglednosti** mora biti posameznik seznanjen z naslednjimi informacijami:

- z identiteto in kontaktnimi podatki upravljavca,
- z nameni in pravno podlago za njihovo obdelavo,
- komu so bili ali bodo osebni podatki razkriti,
- obstoj pravic v zvezi z obdelavo osebnih podatkov,
- obstoj avtomatiziranega sprejemanja odločitev, vključno z oblikovanjem profilov¹.

Nadalje pa menimo, da snemanje pouka na daljavo (op. tudi snemanje roditeljskega sestanka) s strani učenca in/ali starša oz. zakonitega zastopnika tudi ob morebitnem predhodnem soglasju posameznega učitelja in vseh udeležencev pouka na daljavo, ni ustrezno, predvsem z vidika nadzora in varnosti (nadaljnje) obdelave takšnega osebnega podatka, roka hrambe osebnega podatka, kakor tudi z vidika potencialnih drugih posegov v zasebnost, vprašanje pa se zastavlja tudi glede avtorskih pravic priprave in izvedbe pouka na daljavo.

Zaključiti torej je, da bi lahko bilo snemanje pouka sicer (pogojno) dopustno, ob upoštevanju, da za to obstaja ustrezna pravna podlaga ter da posameznik razpolaga z vsemi potrebnimi informacijami kot to predvideva in določa Splošna uredba o varstvu podatkov. Upravljavec osebnih podatkov mora tudi zagotavljati sledljivost obdelave osebnih podatkov, kar menimo, da bi v tem primeru bilo zagotovo oteženo. Namreč, zastavlja se vprašanje, ali je šola kot upravljavec sposoben zagotoviti, da se posnetek pouka na daljavo, ki bo objavljen v spletni učilnici, ne bo pojavil tudi na drugih spletnih straneh, da z navedenim posnetkom ne bodo razpolagale tretje osebe, ki za razpolaganje s tem posnetkom ne bi imele upravičenja, ipd. Tveganje kršitev varstva osebnih podatkov se v primeru tovrstne obdelave osebnih podatkov nedvomno poveča, v primeru kršitev pa mora biti upravljavec osebnih podatkov sposoben dokazati, da je obdelavo osebnih podatkov izvajal v skladu s prejetimi soglasji ter storil vse potrebno, da do kršitev ne bi prihajalo. Menimo tudi, da bi moral zavod kot upravljavec pred obdelavo izvesti oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov, torej, da bi ocenil verjetnost in resnost tveganja potencialnih kršitev,

¹ Tako tudi Informacijski pooblaščenec v mnenju št. 07121-1/2020/1769 z dne 06. 10. 2020.

pri čemer bi upošteval naravo, obseg, okoliščine in namene obdelave ter izvor tveganja. Ocena učinka bi morala obsegati zlasti ukrepe, zaščitne ukrepe in mehanizme, ki so načrtovani za ublažitev tveganja, zagotavljanje varstva osebnih podatkov in dokazovanje skladnosti s Splošno uredbo o varstvu podatkov. Ne nazadnje pa bi bilo potrebno tudi pretehtati, katera pravica je močnejša, ali pravica do zasebnosti ali pravica do izobraževanja in ali ni morebiti za dosego cilja (torej izobraževanja) mogoče poseči po milejših ukrepih, ki bi pomenili manj invaziven poseg v pravico do zasebnosti.

S spoštovanjem,

Center za pravno pomoč d.o.o.
Maja Krivec, univ. dipl. prav., l.r.
pravna svetovalka

Vročiti:

- Oš Rakek - ravnateljica.rakek@guest.arnes.si